

PRED VOLITVAMI 26. IN 27. JUNIJA 1983

Deželni predsednik SSK Rafko Dolhar: »Vloga naših izvoljenih ljudi je nenadomestljiva«

Le dobra dva tedna nas ločita od državnozborskih, deželnih in ponekod v Furlaniji-Juljski krajini tudi pokrajinskih in občinskih volitev.

Vsake volitve so za politične stranke huda preizkušnja, še hujska preizkušnja pa za Slovensko skupnost, ki je stranka slovenske narodne manjšine. Obrnili smo se na dr. Rafka Dolharja, ki je deželni predsednik Slovenske skupnosti in na čigar ramenih leži največja odgovornost za priprave na bližnje volitve, in ga vprašali, kako so do zdaj potekale priprave in kaj še namerava stranka narediti pred volilno preizkušnjo.

Osebnostno sem globoko prepričan, da so Slovenci poučeni, zreli in osveščeni volilci, ki stalno in zavzeto sledijo delovanju izvoljenih predstavnikov posameznih strank. Zato sem prepričan, da znajo naši volilci sami soditi, katera stranka in kateri kandidat zasluži njihovo zaupanje.

Občasna volilna kampanja postaja zato vedno bolj anahronistična in ji ljudje sledijo s čedalje manjšo pozornostjo. Prepričan sem, da se bo v bodoče še znatno skrajšala. Občasne volitve in volilna kampanja so bolj priložnost za poživitev političnega delovanja ali pa priložnost, da volivcem osvežimo spomin na pretekle politične dogodke in dosežke.

SSk stalno in zavzeto opravlja narodnoobrambno delo pri vsakem političnem in upravnem koraku, zato sem prepričan, da bodo znali volivci to naše delo primerno ovrednotiti.

Hiba SSK je pomanjkanje funkcionarjev in kadrov, ki bi delo izvoljenih predstavnikov SSK lahko ljudem primerno predočili. To pa seveda ni le problem volilne kampanje, temveč stalnega vsakdanjega stika med volivci in njihovimi izvoljenimi predstavniki. Mislim, da bo treba prav na tem področju v bodoče nekaj več storiti. Volivci imajo namreč pravico, da so stalno informirani o delu tistih izvoljenih predstavnikov, ki so jim zaupali zagovarjanje manjšinskih interesov.

Bi za naše bralce pojasnili, zakaj Slovenska skupnost nastopa tudi na državnozborskih volitvah, čeprav nima stvarne možnosti za uspeh.

Zelo sem vesel tega vprašanja, ker je že zelo razširjeno mnenje, da SSK z nastopom na parlamentarnih volitvah razmetava z glasovi slovenskih volivcev. K temu velja dati nekaj pojasnil. Predvsem je politična stranka dolžna, da se uveljavi na vseh volitvah. To posebej velja za edino, izključno slovensko stranko, ki mora celotni državni javnosti izpričati našo prisotnost v naši deželi. Znamo in neizpodbitno je namreč, da državna javnost zve za našo prisotnost prav zaradi prisotnosti SSK na parlamentarnih volitvah. Obstajajo pa še drugi razlogi, ki izhajajo iz dejstev, za katera morda le malokdo ve. Matematično je na primer dokazano, da v Trstu lahko samo KPI gotovo in Lista za Trst verjetno izvoli svojega senatorja. Nobena druga stranka ga ne more izvoliti in tudi ne izkoristiti oddanih glasov v vsedržavnem merilu. Zakaj torej agitirajo za svoje senatorske kandidate, za katere je gotovo, da ne bodo izvoljeni? Jasno, zaradi volilne prisotnosti in prestiža. Zakaj bi se torej SSK morala temu odpovedati?

Kaj pa menite o uveljavljanju slovenskih kandidatov na listah italijanskih vsedržavnih strank?

Tudi ta problem je že stalni refren v naših volilnih kampanjah. Tudi tu je treba pribiti nekaj pik na i. Matematično je na primer gotovo, da slovenski kandidat na listi KPI za parlament ne bo izvoljen, pa čeprav bi ga volili vsi Slovenci. Med drugim naj bo v pojasnilo povedano, da bi pri zadnjih parlamentarnih volitvah Slovenci lahko imeli slovenskega poslanca le, če bi bil Cuffaro izbral za izvolitev videmsko okrožje namesto tržaškega, ker je bil izvoljen v obeh. To pa se ni zgodilo, ker je partija odločila, da naj bo raje izvoljen Furlan namesto Slovenca. Enako je gotovo, da noben Slovenec ne bo izvoljen za deželnega svetovalca na socialistični listi, pa se vendar zbirajo zanj glasovi. Zato sem prepričan, da v pravih demokratičnih igrah

ni nikjer zapisano, da moramo Slovenci biti vedno **krvodajalci italijanskih strank.**

Volilna kampanja je osredotočena na volitve v novi deželni svet Furlanije-Juljske krajine. Kaj bi v tej zvezi povedali?

Volitve v deželno zbornico so za Slovence bistvenega pomena. Dežela je namreč najpomembnejša upravno-politična enota vseh Slovencev v Italiji in obenem edino zakonodajno telo, do katerega ima SSK dostop. Zaradi spremembe volilnega zakona, ki je skrčil število tržaških svetovalcev in povečal število furlanskih, se lahko zgodi, da pride SSK z veliko in malo začelnico ob svojega izvoljenega predstavnika. Preden bo prepozno, premislimo, da nam uveljavitev neizvoljenega kandidata na italijanskih listah nič ne koristi, stane nas pa lahko neizvolitev slovenskega zastopnika. Osebnostno sem sicer optimist, ker sem prepričan, da se naši ljudje zavedajo nenadomestljive vloge predstavnika SSK v deželni zbornici. Če se zavedamo, da je pomembno, da je slovenska manjšina enotna v borbi za svoje pravice, potem ji moramo dati tudi sredstva za to borbo in ta sredstva so izvoljeni predstavniki SSK. Na to opozarjamo sedaj, kajti po toči zvoniti bo prepozno!

Na Goriškem bodo 26. in 27. t.m. volili tudi predstavnike v novi pokrajinski svet. Pri Slovenski skupnosti so nastale nekatere spremembe pri sestavi kandidatne liste. Bi nekaj besed spregovorili o teh spremembah?

SSk ima v vrstah svojih somišljenikov in aktivnih političnih delavcev dovolj sposobnih in perspektivnih ljudi, da lahko predlaga zamenjavo tudi svojih zaslužnih izvoljenih predstavnikov. Upravno-politično delo je zelo naporno in smo hvaležni vsakemu, ki ga opravlja; prepričani pa smo, da morajo vedno mlajše sile imeti možnost, da dajo svoj prispevek za narodno stvar. Dela na narodni njivi pa je že tako dovolj; vedno je premalo rok. SSK je bila vedno odprta politična organizacija, ki omogoča uveljavitev vsem ljudem dobre volje.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 12. junija, ob: 8.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rovanju; 10.30 Mladinski oder: Miro Dinamit et comp.; 11.15 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Beneški kabaret — Sport in glasba ter prenos iz naših kulturnih prireditev; 19.00 Poročila.

■ PONEDELJEK, 13. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Trst in zaledje; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beleška; 12.00 Zvezde o nas; 12.15 Volilna tribuna; 13.00 Poročila; 13.20 Gospodarska problematika; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Fran Saleški Finžgar: »Dekla Ančka«; 14.55 Naš jezik; 15.00 Veselo športno popoldne; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Letošnja revija »Primorska poje«: Vipava, 22. aprila; 18.00 Niko Kuret: Ljudsko verovanje; 19.00 Poročila.

■ TOREK, 14. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Bratje in sestre, na zdar! 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beleška; 12.15 Volilna tribuna; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Fran Saleški Finžgar: »Dekla Ančka«; 14.30 Revija »Pesem mladih 1983«; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Letošnja revija »Primorska poje«: Vipava, 22. aprila; 19.00 Poročila.

■ SREDA, 15. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Sprehodi po tržaških predmestjih; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beleška; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nadiških dolin; 12.45 Volilna tribuna; 13.00 Poročila; 13.20 Manjšine med deželami in Evropo; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Fran Saleški Finžgar: »Dekla Ančka«; 14.55 Naš jezik; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Flavtist Cveto Kobal in pianistka Vlasta Doležal Rus na koncertu »Mladi mladim«; 18.00 Na goriškem valu; 19.00 Poročila.

■ ČETRTEK, 16. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Ivan Trinko ob 120-letnici rojstva; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beleška; 12.45 Volilna tribuna; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Fran Saleški Finžgar: »Dekla Ančka«; 14.30 Otroški kotiček: »Sem in tja skozi čas«; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Slovenski oktet v Kulturnem domu v Trstu; 18.00 Četrtekova srečanja; 19.00 Poročila.

■ PETEK, 17. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.40 Glasbena matineja; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beleška; 12.00 »Ena bolha me grize«; 12.45 Volilna tribuna; 13.00 Poročila; 13.20 Naša gruda; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Fran Saleški Finžgar: »Dekla Ančka«; 14.55 Naš jezik; 15.00 Od ekrana do ekrana; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Poročila.

■ SOBOTA, 18. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 9.00 Alpinizem: liki, dosežki, vrednote doma in v svetu; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja: Simfonični orkester Radiotelevizije Ljubljana, Mladinski zbor Glasbene maticе v Trstu, sopranistka Olga Gracelj, mezosopranistka Eva Novšak Houška, dirigent Stojan Kuret; 11.40 Beleška; 12.00 »Bom naredu st'zdice, čjer so včas' b'le« — glasnik Kanalske doline; 12.45 Volilna tribuna; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Fran Saleški Finžgar: »Dekla Ančka«; 14.30 Otroški kotiček: »Leteči zmaj«; 16.35 Protagonisti jugoslovskega popevkarskega sveta; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 »Druina Bogatajčič« — humoristična nadaljevanka; 19.00 Poročila.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »Novi list« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 — Odgovorni urednik: Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Vodopivsko slavlje v Kopru

V soboto, 4. junija zvečer, je bil na Titovem trgu v Kopru slavnostni koncert ob 30-letnici ustanovitve Primorskega akademskega zbora Vinko Vodopivec. Kot je znano, je ta zbor ustanovila skupina primorskih akademikov iz prve generacije, ki je po vojni študirala v Ljubljani. Njegov prvi dirigent je bil Anton Nanut iz Kanala, danes priznan slovenski glasbenik, ki je svoje začetne uspehe požel prav s tem zborom. Tako je leta 1958 z njim dosegel prvo mesto na mednarodnem pevskem tekmovanju v Arezzu. Kvaliteta zbora je iz leta v leto vidno rasla in večkrat mu je pripadla čast, da je zastopal slovensko pesem tudi v tujini, npr. z gostovanji na Poljskem, v Grčiji in celo Egiptu. V zadnjih letih se je vidno uvrstil na mednarodnem tekmovanju v Montreuxu v Švici, na republiški pevski reviji v Mariboru pa je dvakrat zapored dobil srebrno priznanje. Primorski študentje seveda redno sodelujejo na vsakoletni reviji Primorska poje, zelo radi pa gostujejo v rodni primorskih krajih in tudi v zamejstvu.

Sobotna slovesnost v Kopru se je pričela v izredno svečanem vzdušju. Njen prvi del sta neposredno prenašala radio Koper in Ljubljana, vodopivce pa je z uvodno pesmijo počastil celo Slovenski oktet, ki je izvedel Hajdrihovo Buči, buči, morje Adrijansko. Zanimivo je, da so nekateri sedanji člani okteta svojo pevsko pot pričeli prav pri PAZ Vinko Vodopivec. Sledil je slavnostni govor Dušana Šinigoja, podpredsednika slovenskega izvršnega sveta, ki je nekoč kot študent tudi prepeval v zboru. Nato se je pričel koncertni del, v katerem so sedanji vodopivci zapeli več pesmi, v glavnem slovenskih skladateljev, med njimi tudi štiri novitete. Ko so primorski akademiki, in to zelo ubrano, odpeli redni koncertni program jubilejne sezone, so stopili na oder »stari« vodopivci, ki so prihitali v Koper z vseh strani Primorske, ter skupaj z mladimi zapeli še pet pesmi. Dve je dirigiral sedanji dirigent zbora Tomaž Svete, tri pa dolgoletni dirigent Brane Demšar. Iz okrog 200 grl sta še posebej mogočno izzveneli Venturinijeva Bazoviška in seveda nepogrešljive Vo-

dopivčeve Žabe, himna zbora primorskih študentov. Ta del pevskega večera je s topljo in občuteno besedo povezoval dolgoletni prijatelj in napovedovalec zbora Tomaž Pavšič, ki je poudaril, da je izvajanje pesmi o bazoviških junakih odgovor vodopivcev fašističnemu izzivanju, do katerega je prav tiste dni prišlo v Bazovici.

Slavnostnega koncerta v Kopru se je udeležila velika množica poslušalcev, med njimi številni ugledni primorski glasbeniki in dirigenti. Ob tej priložnosti je izšla tudi brošura, v kateri je objavljenih več spominskih zapisov, posebej zanimiv pa je seznam pevcev in dirigentov, ki so v treh desetletjih sodelovali pri zboru. Po koncertu so se prisotni vodopivci zbrali na družabnem srečanju v koprskem hotelu Triglav.

Pred volitvami...

■ nadaljevanje s 1. strani

V našem listu smo pred tednom dni napisali, da Slovenska skupnost mora izvoliti svoje predstavništvo v novi deželni svet. Prepričani smo, da se s tako trditvijo strinjate. Kaj bi dodali k našim izvajanjem?

Tridesetletno politično delovanje me je utrdilo v prepričanju, da je vloga izvoljenih predstavnikov SSK v naši upravni in politični stvarnosti nenadomestljiva. Neko, ki ni pripadal krogu somišljenikov SSK, je dejal nekoč, da bi bilo celo treba SSK ustvariti, če bi je ne bilo. Tega seveda ni treba, ker SSK obstaja in deluje na vseh področjih upravnega in političnega življenja, njeno nenadomestljivo vlogo pa bi se morda zavedli šele, če bi izginila s politične pozornice, kar pa seveda Bog ne daj!

Zato naj za te volitve še posebej velja: BOLJE JE SLOVENSKEGA PREDSTAVNIKA IZVOLITI KOT PA NA ITALIJANSKI LISTI PODPRETI UVELJAVITEV SLOVENCA, KI GOTOVO NE BO IZVOLJEN.

Končala se je sezona SSG v Trstu

S produkcijami Gledališke šole v Trstu in Gorici se je končala sezona Slovenskega stalnega gledališča. Naše gledališče je v pravkar zaključenem razdobju uprizorilo 210 lastnih predstav, največ ponovitev pa je doživela Kmečlova igra »Mustasti bratje«, ki jo je Slovensko stalno gledališče v Trstu uprizorilo 36-krat. Z »Mustastimi brati« so naši gledališčniki gostovali tudi na Koroškem, v Subotici in v Novem Sadu v okviru Sterijinega pozorja. 31 ponovitev pa je doživel Plautov »Hvalisavi vojak«, ki je torej druga uspešnica letošnjega repertoarja. Druga slovenska novost Rebulova igra »Hribi, pokrite nas« je doživela nekaj manj ponovitev, vendar jo bodo še ponavljali v prihodnji sezoni.

Če bi potegnili obračun letošnje sezone, lahko rečemo, da je bila dokaj uspešna in da je doživela povoljne ocene tako

s strani gledalcev kot poklicnih kritikov. K temu sta seveda pripomogli kar dve slovenski novosti, kar je neobičajno tudi za osrednje slovenske gledališke hiše. Slovensko stalno gledališče v Trstu namerava tudi v prihodnji sezoni uprizoriti slovensko novost. Tako si je že zagotovilo najnovejši tekst Dušana Jovanoviča, ki ga bomo torej v prihodnji sezoni lahko gledali na deskah našega poklicnega gledališča.

V Beogradu se nadaljuje zasedanje konference Združenih narodov za trgovino in razvoj UNCTAD. Napovedujejo prihod indijske ministrske predsednice Indire Ghandi, v četrtek pa je v Beograd prišel tudi egiptovski predsednik Mubarak. Konferenca UNCTAD nudi tako tudi priložnost za državniška srečanja.

Slovenskim volivcem v premislek

(Nekaj svobodnih pogledov na politiko Slovencev v Italiji)

1. Sedanja politika Slovencev v Italiji je neuspešna, nemočna. To lahko ugotovimo že vsakokrat, ko nam naše časopise postreže s skorajda jokavimi naslovi, kot je npr.: »Deželne podpore kulturnim dejavnostim. Ko gre pri kulturi za podpore igrano Slovinci vlogo pepelke«, s katerim odpira Primorski dnevnik svojo torkovo tržaško stran tega tedna. Toda nemoč slovenske politike v Italiji ne dokazujejo le bolj ali manj drobni neuspehi, ki redno grenko kanejo v naš manjšinski usakdan. Dosedanji popolni polom v tako temeljni in dolgoletni zadevi, kot je zahteva po izvedbi 6. člena italijanske republiške ustave preko zakona za globalno zaščito naše narodne skupnosti, je v tem smislu tako zgovoren, da se človek lahko samo čudi, kako to, da se pravzaprav v naši javnosti nihče resno ne sprašuje, ali ni mogoče v naši dosedanji politiki kaj korenito narobe.

2. Neresno bi bilo namreč iskanje razlogov za našo politično neuspešnost zgolj ali tudi samo prvenstveno v nenaklonjenih okoliščinah, ki nas obdajajo, se pravi zunaj nas samih. Tako je npr. brez dvoma v tej zvezi umestno sklicevanje na naravnost razburljivo negibnost, ki opredeljuje italijanski politični razred tudi na drugih področjih, ali pa na nešteto krat ugotovljeno nestabilnost italijanskega političnega sistema, v katerem se zakonodajne dobe po vrsti vladnih kriz skoraj praviloma sklepajo s predčasnimi volitvami ipd. Toda koliko to sklicevanje velja, lahko dovolj zanesljivo preverimo, če primerjamo učinkovitost naše dosedanje politike s politično učinkovitostjo drugih manjšinskih narodnih skupnosti, ki živijo v Italiji. Kako je mogoče, da so npr. Nemci na Južnem Tirolskem že zdavnaj dosegli v istem italijanskem političnem sistemu, v katerem tudi mi politično nastopamo, uzakonitev in dosledno izvajanje vrste pravic, na katere mi še vedno gledamo kot na neuresničljive sanje? Ali naj to pripišemo izključno mednarodno-političnim dejavnikom? Na dlani je, da je bila zgodovina italijansko-avstrijskih odnosov vse manj napeta in težavna kot zgodovina italijansko-jugoslovanskih odnosov itd. In vendar spet, ali je res to edina pomembna ugotovitev, do katere se kot manjšinci v Italiji lahko dokoplamo ob južnotirolskem primeru? Mar nas Nemci v Italiji ne opozarjajo, recimo, tudi na važnost enotnosti v političnem nastopanju manjšinskih narodnih skupnosti?

3. Enega pglavitnih vzrokov za dosedanjo neuspešnost slovenske politike v Italiji je treba nedvomno iskati ravno v naši politični neenotnosti. Kot je znano, naše glasove zbirajo številne politične stranke, predvsem pa Krščanska demokracija (zlasti v Beneški Sloveniji), Socialistična stranka Italije, Komunistična partija Italije, Slovenska skupnost. Vse kaže, da tega strankarskega drobljenja še ni konec. V Beneški Sloveniji so se v zadnjih časih, kot znano, nekateri med narodno najbolj osveščeni Slovenci začeli ogrevati za Furlansko gibanje.

Ob tem prizorišču bi bila dokaj šibka pripomba, češ da tudi Slovenci v Italiji zmoremo v pglavitnih zadevah, kot je prav zahteva po globalni zaščiti, nekakšno akcijsko enotnost, katere najvidnejši izraz so enotne delegacije. Res so se te delegacije že nešteto krat predstavile v imenu vseh Slovencev in z enotnimi zahtevami pri jugoslovanskih političnih voditeljih, pri članih italijanskih vlad, pri vsedravnih tajnikih najpomembnejših italijanskih strank. In vendar te vseobsegajoče delegacije žal niso toliko izraz naše enotnosti kolikor simbol naše razcepljenosti in iz nje izhajajoče nemoči. Da bo to očitnejše, pomislimo na učinkovitost takšnega enotnega predstavništva, ki bi neposredno izražalo voljo več desetstisočev slovenskih volivcev.

4. Ni težko predvidevati, da bo nakazana predstava o politični enotnosti Slovencev v Italiji naletela pri marsikom na ugovor, češ da se nekritično navdihuje pri nemškem južnotirolskem modelu in da ne

Deželna mladina Slovenske skupnosti prireja

VII. TABOR ZAMEJSKE MLADINE, ki bo v Števerjanu, 18. junija 1983

S p o r e d :

- 10.30 Pozdravi in okrogla miza o povezovanju zamejske mladine
- 17.30 Kulturni program z nastopom recitatorskih skupin iz Koroške in Tržaške; ansambli Nova misel iz Gorice, TOZD Lopovi iz Trsta in Avtomobili iz Nove Gorice
- 20.00 Ples z ansamblom Galebi z Opčin
Poskrbljeno bo za prigrizek in domačo kapljico!

Vabljeni!

upošteva našega dejanskega stanja ter zgodovine, med katero se je to stanje izoblikovalo. Ugovor je seveda zelo tehten in vabi, da s čimvečjo jasnostjo opredelimo nekatere posebnosti naše narodne skupnosti.

Najprej velja ugotoviti, da je pri veliki večini Slovencev v videmski pokrajini, ki smo jih v našo računico kajpada vključili, stopnja narodne zavesti kljub nekaterim spodbudnim premikom zadnjih let še vedno povsem nezadostna, da bi lahko danes govorili o kaki množični in odločni slovenski politiki. To pa še ne pomeni, da bi se morala slovenska politika v Italiji v tem primeru zreducirati na pasivno čakanje boljših časov. Vprašanje je, če se ravno to že vseskozi ne dogaja, predvsem zaradi politične neenotnosti ostalih Slovencev v Italiji.

V zvezi s temi ostalimi, se pravi z goriškimi in tržaškimi Slovenci, pa velja predvsem podčrtati, da smo pač idejnopolitično zelo različno usmerjeni. Že ta po-

datek sam zadošča, da odvržemo kot ne-uporaben nemški južnotirolski model, v kolikor le-ta predpostavlja in vsekakor dejansko sloni na dokajšnji, pri nas povsem nebstoječi ideološki homogenosti.

5. Iz povedanega dovolj jasno izhaja, da če se zavzemamo za večjo politično enotnost Slovencev v Italiji, nam nujno gre za enotnost v raznolikosti, a vendar za resnično enotnost. Da našo predstavo otipljiveje izrazimo, naj brez nadaljnega povečamo, da po našem Slovenska skupnost nudi danes dovolj solidno in široko osnovo za proces političnega poenotenja, o katerem je tu govor. Prepričani smo, da so resnične možnosti, ki jih nudi ta politična organizacija za nadaljnji razvoj slovenske politike v Italiji, danes deležne odločno premajhne pozornosti. V naših političnih analizah, kolikor se sploh z njimi še resno ukvarjamo in se ne tjavdan prepuščamo slepemu političnemu pragmatizmu, jemljemo npr. vse preveč površno eno izmed osnovnih, konstitutivnih značilnosti Slovenske skupnosti, in sicer njeno izrazito pluralistično zasnovanost. Že njena statutarna določila namreč predvidevajo možnost za resnično notranjo idejnopolitično diferenciacijo, ki se sicer danes že izvaja, čeprav v skromnejši obliki in v manjšem obsegu.

Žal se dobro in globoko zavedamo, da vse zgornje misli lahko izzvene v prazno, da lahko ostanejo pobožna želja, nemočen vzdihljaj sanjarske glave. A če je in bo to res, ni in ne bo nič manj res, da nam Slovincem v Italiji odločno primanjkuje ustvarjalnega političnega poguma.

6. Koliko so te misli danes aktualne in zgodovinsko perspektivne? Zagotovo vemo, da v preteklosti ni bilo pogojev za uresničitev zamisli o političnem poenotanju Slovencev v Italiji, za katero se tu zavzemamo. Je tako tudi danes? Še pred nekaj leti je naša idejnopolitična razklanost bila tolikšna, tako izrazita in skrajna, da ne bi zmogli niti takšnih enotnih nastopov, kakršne kljub raznim pomanjkljivostim danes zmoremo in o šibkosti katerih je že bilo govora. Ali ni napočil čas za nadaljnji, pogumnejši korak v to smer? Katere resne, objektivne ovire se danes zoperstavljajo takšnemu razvoju, če seveda izvajamo naš uprašljiv politični pogum?

Prepričani smo, da je čas tudi pri nas že marsikaj premlen in izgledil, da so navzlic nasprotnemu videzu ti naši svobodni pogledi na slovensko politiko v Italiji vendarle lahko resnično aktualni. Izhajajoč iz tega prepričanja, se bomo v nadaljnjem skušali programno lotiti nekaterih ovir zlasti idejnopolitičnega značaja, ki se očitno zoperstavljajo takšnemu političnemu razvoju, za katerega se tu izrekamo.

7. Najprej moramo iz naše perspektive ugotoviti, da se takšnemu procesu političnega poenotenja Slovencev v Italiji, za katerega se ogrevamo, bolj ali manj izrazito, odločno in zavestno upirajo že nekateri zelo vplivni krogi v sami Slovenski skupnosti. Zakaj? Predvsem zato, ker z nezaupanjem gledajo na lojalnost morebit-

■ dalje na 7. strani

LEP USPEH MLADIH PEVCEV IZ TRSTA

Mladinski pevski zbor Glasbene Matice iz Trsta, ki ga vodi Stojan Kuret, je prejšnji teden dosegel zelo lep uspeh na mladinskem pevskem festivalu v Celju. Gre za zelo znano tekmovanje mladinskih zborov, ki se zvrsti vsako drugo leto. Na prvem delu festivala tekmujejo zbori v zveznem jugoslovanskem merilu. Najboljši zbori, tisti, ki prejmejo več kot 90 točk, lahko v drugem delu tekmujejo na mednarodnem tekmovanju mladinskih zborov.

V četrtek in petek dopoldne je bilo 13 pevskih skupin. Med njimi sta samo dva zbori — neki zbor iz Skopja in pa Mladinski zbor Glasbene Matice — dosegla točkovanje, ki dopušča udeležbo na mednarodnem delu mladinskega festivala. Zbor, ki ga vodi Stojan Kuret, je prejel 91 točk in zlato kolajno. Zapel je obvezno Pirnikovo pesem »Nočna arabeska«, nato holandsko in norveško skladbo, ob koncu pa Merkujeve »Tri otroške pesmi«. Posebno ta skladba je naletela na zelo navdušen sprejem.

V petek zvečer je prvič nastopil v Celju tudi mešani mladinski zbor Glasbene Matice v Trstu, ki ga ravno tako vodi Stojan Kuret in v katerem so mladi pevci, ki so že mutirali. V soboto pa je bilo za vse najboljše zbori tekmovanje v mednarodni konkurenci z mladinskimi zbori iz Italije, Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Sovjetske zveze, Madžarske, Poljske in Nemčije.

ZA 50 ODS. MANJŠI PROMET

V tržaški pokrajini se je število prehodov čez mejo v letošnjem maju zmanjšalo za skoraj 50 odst. v primerjavi z istim mesecem lani. Mejna policija je namreč ugotovila, da se je mejni promet v primerjavi z istim mesecem lani zmanjšal za 48,6 odstotka. Promet s prepustnicami se je zmanjšal za 25 odst., medtem ko je znatno padel promet s potnimi listi, kar velja zlasti za tuje državljane, ki so obiskovali iz turističnih razlogov Jugoslavijo. Skozi mejne prehode na Tržaškem je v letošnjem maju potovalo skupno 978 tisoč ljudi, medtem ko je v istem mesecu lani potovalo milijon 223 tisoč oseb.

Skoraj osemnajst milijard lir primanjkljaja

Upravni svet tržaške pristaniške ustanove je odobril obračun za lansko leto. Zabeležili so primanjkljaj v znesku 17 milijard in 800 milijonov lir. Temu je treba prišteti še primanjkljaje prejšnjih let, ki znašajo 56 milijard lir. Tržaška pristaniška ustanova dolguje, če upoštevamo še ostale postavke, upnikom skoro 100 milijard lir. Na seji so vsekakor ugotovili, da se je položaj v zadnjih petih mesecih izboljšal. To je treba pripisati vrsti pozitivnih ukrepov, med katerimi je tudi 20 milijard, ki so bile nakazane na podlagi zakona o osimskem dogovoru.

Predsednik pristaniške ustanove Zanetti je poročal o rimskem sestanku združe-

Pobratenje med občinama Devin - Nabrežina in Ilirska Bistrica

V soboto, 4. junija, sta se občini Devin-Nabrežina in Ilirska Bistrica uradno pobratili, saj sta devinsko - nabrežinski župan Škerk in predsednik skupščine občine Ilirska Bistrica Bergoč na slavnostni seji v Ilirski Bistrici podpisala listino o pobratenju.

Slovesnosti se je udeležilo poleg župana Škerka še več odbornikov te občine, poleg teh pa so bili prisotni tudi predstavniki raznih kulturnih in športnih organizacij iz Devina-Nabrežine. Slavnosti so se udeležili tudi predstavniki VZPI-ANPI. Pobratenje sta občinska predstavnika podpisala na slavnostni seji ilirskobistriške občinske skupščine, ki je bila v dvorani JNA. 4. junij je občinski praznik te občine, na ta dan se namreč spominjajo požiga vasi Kilovče in pokola 25 talcev, ki so ju izvršili fašisti.

Stiki med obema občinama so se razvili predvsem na kulturnem in športnem področju. Nedeljska slovesnost pobratenja

je torej sad večletnih stikov med društvi iz obeh občin. Precejšnjo zaslugo imata predvsem KD Igo Gruden iz Nabrežine in Smučarski klub Devin.

Oba občinska predstavnika sta v svojih nagovorih poudarila željo, da bi se stiki med občinama še poglobljali in segali tudi na gospodarsko področje, na katerem ni bilo do zdaj še ničesar narejenega. Župan Škerk se je v svojem nagovoru spomnil tudi tistih prebivalcev ilirskobistriškega območja in Brkinov, ki so hodili na delo v nabrežinske kamnolome. Za obe občini pa je skupen tudi boj proti okupatorju.

Udeležence slavnostne seje je pozdravil tudi generalni konzul SFRJ v Trstu, Drago Mirošič, na večernem koncertu pa sta nastopila pevski zbor Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devin. Med koncertom je odbornica Marinka Terčon orisala položaj Slovencev v devinsko-nabrežinski občini in predstavila delovanje kulturnih in športnih društev iz te občine.

Novice PO SVETU

NIMA ATOMSKEGA OROŽJA

Glasnik ameriškega obrambnega ministrstva je te dni izjavil, kako ni prav nobenega dokaza, da bi Libija razpolagala z atomskim orožjem, kot so pisali nekateri listi.

Glasnik obrambnega ministrstva je obenem opozoril, da je tudi Libija podpisala pogodbo, s katero se je obvezala, da ne bo izdelovala atomskega in jedrskega orožja.

SZ IN FINSKA

Sovjetska zveza in Finska sta pred dnevi obnovili za nadaljnjih 20 let pogodbo o prijateljstvu in sodelovanju, na kateri že od leta 1948 temeljijo dobri gospodarski in politični odnosi med Sovjetsko zvezo in Finsko. Pogodbo sta v Kremlju podpisala zunanja ministra Gromiko in Vay-

rynen v prisotnosti glavnega tajnika sovjetske komunistične partije Andropova in finskega predsednika Koivista. Koivisto je prispel na uradni obisk v Moskvo na čelu številne delegacije, ki jo sestavljajo politiki, gospodarstveniki in sindikalisti.

NAPOVEDUJEJO ZMAGO THATCHERJEVE

Kar sedem raziskav javnega mnenja v Vel. Britaniji predvideva prodoren uspeh konservativcev na skorajšnjih predčasnih političnih volitvah. Raziskave kažejo, da bo stranka Thatcherjeve dosegla 61-odstotno večino. Tako laburisti kot sredinska koalicija socialnih demokratov in liberalcev niso izgubili upanja za uveljavitev. Laburistični voditelj Foot je izjavil, da raziskave niso nezmotljive. Voditelj sredinske koalicije Steel še kaže upanje na uspeh. Najjasnejši pokazatelj stvarnih predvidevanj pa je v deželi, kjer so stave izredno priljubljene, William Mill, nesporni voditelj vpisovalcev stav na Angleškem. Slednji ne sprejema več stav o zmagi Thatcherjeve, ker meni, da je njen uspeh tako gotov, da bi njegova družba zašla v krizo, če bi še sprejemala omenjene stave. Volitve v Veliki Britaniji bodo 9. t.m.

KAJ PRAVI NOVI MINISTER

Novi avstrijski zunanji minister Erwin Lanc je izjavil, da bi se rad srečal s svojim italijanskim kolegom, kakor hitro bo po volitvah sestavljena nova italijanska vlada. Avstrijski zunanji minister je poudaril, da se bo avstrijska vlada še dalje zanimala za usodo južnotirolske narodnostne skupnosti, kar je v skladu s sporazumom De Gasperi - Gruber. Lanc je izrazil upanje, da bodo italijanske oblasti čimprej odobrile zadnje izvršilne norme, ki jih predvideva znani južnotirolski paket.

Praznik špargljev v Štandrežu

V nedeljo, 5. junija, se je v Štandrežu zaključil že tradicionalni praznik špargljev, ki se je začel v soboto, 28. maja. Organizatorjem, prosvetnemu društvu »Štandrež«, je letos uspelo izbrati datume, ki so se izkazali za take prireditve primerni, predvsem pa je bilo naklonjeno vreme.

Celotni program je obsegal kulturne prireditve, družabnost in razne dejavnosti za mladino.

V nedeljo, 29. maja, je bil na dvorišču doma »Anton Gregorčič« slikarski ex-tempore za otroške vrtce, osnovne in srednje šole. Udeležilo se ga je lepo število mladih slikarjev. Tričlanska komisija, ki so jo sestavljali vrtnarica Marinka Leban, slikar Andrej Kosič in učitelj Ivo Bolčina, je sestavila sledeče prednostne lestvice: za vrtce, prvi Stefano Sclauzero, druga Serena Mučič, tretja pa Sara Budal. Prvi je prejel pokal goriške turistične ustanove, druga pa pokal, ki ga je podaril Pintar iz Števerjana. Med udeleženci prvih in drugih razredov osnovnih šol je najlepše narisal Manuel Frandolič, ki je prejel pokal tovarne Celchi, na drugo mesto se je uvrstil Kristjan Breščak in prejel pokal firme Nardin Vojka iz Štandreža. Tretje mesto sta osvojili Martina Nanut in Nataša Brisko. Največja konkurenca je bila v skupini tretjih, četrtil in petih razredov osnovnih šol. Pokal Zveze Slovenske Katoliške Prosvete je za prvo mesto prejel Peter Paulin. Pokal je izročil predsednik Z.S.K.P. Emil Valentinčič. Mesnici Leban in Faganel iz Štandreža sta darovali pokal, ki ga je prejel Mitja Bizaj za drugo mesto. Dimitrij Brajnik se je uvrstil na tretje.

Tretji razred štandreške osnovne šole »Fran Erjavec« je prejel tudi posebno nagrado in sicer plaketo goriške občine za najštevilnejšo prisotnost na ex-tempore.

Goriška pokrajinska uprava je podarila pokal za prvega v skupini nižjih srednjih šol. Pokrajinska odbornica za kulturo Marija Ferletič ga je izročila Pavlu Zavadlav,

druga, Valentina Pavio je prejela pokal podjetja SAD, tretje mesto je zasedla Federika Moreti.

Nagrajevanje slikarskega ex-tempore je bilo v nedeljo, 5. junija, pred začetkom kulturnega programa, ki so ga izoblikovali moški zbor »Mirko Filej«, štandreški mladinski zbor in štandreška dramska skupina. Štandreški igralci so za to priliko naštudirali Nušičevo igro v enem dejanju Na stara leta. Igra je pritegnila občinstvo, ki se je prijetno zabavalo ob situacijah, ki nastajajo v zakonskem življenju. Nastopili so Majda Paulin, Božidar Tabaj in Marko Brajnik. Če se upoštevajo tehnične težave, ki so vedno prisotne na predstavah, ki se odigravajo na odprtem, je bil celotni prikaz zelo izrazit. Čutila se je večja roka režiserke Mire Štrukelj, ki je skrbno pripravila predstavo.

Po igri so stopili na oder mladi štandreški pevci, ki so pod vodstvom Elvire Chiabai lepo zapeli štiri pesmi.

Kulturni del programa je zaključil moški zbor »Mirko Filej«, ki je bil zaslužen deležen močnega aplavza, saj je z mogočno in ubrano pesmijo navdušil prisotne. Zbor je vodil Zdravko Klanjšček.

Zadnjo nedeljo v maju je bila na programu najprej mladinska igra Muc gospe Vriskove v mešani zasedbi odraslih in otrok. Igra je stekla zelo prijetno posebno so uživali najmlajši, pa tudi starejši so se ob sodnijski obravnavi zaradi poredne muce nasmejali. Igrali so: Jordan Ferletič, Majda Paulin, Silvana Znidarčič, Erik Zavadlav in Božidar Tabaj.

Pravo novost je predstavljala ritmična telovadba, ki so jo izvajale mladinke pod vodstvom Nataše Sirk, ki je vso zimo vodila tečaj v štandreški občinski telovadnici.

Vse večere praznika špargljev je bila tudi plesna zabava, za katero sta skrbela domači ansambel in ansambel »Souvenir«.

Ob delovanju Slovencev na Laškem

Na Laškem se je v tem času (in tudi se bo) marsikaj naredilo. Po kronološkem vrstnem redu naj začnemo z zadnjo nedeljo v maju, ko je bila velika slovesnost v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah. Prvič smo imeli sedem malčkov (od katerih dva iz Doberdoba), ki so sprejeli zakrament sv. obhajila. Pripravil jih je g. katehet Anton Lazar, župnik v Doberdobi, ki je daroval tudi slovensko mašo. Praznika so se udeležili starši, sorodniki, domačini, slovenski ženski zbor iz Laškega, ki se je lepo pripravil, in vsi drugi letošnji prvoobhajanci iz Doberdoba. Na koncu obreda je bila še prilika za družabno srečanje pri zakuski, ki so jo pripravile mame prvoobhajancev.

V sredo, 1. junija, je občinska uprava po več kot dveletni neuporabi spet odprla (upamo, da ne začasno!) slovensko knjižnico v prostorih osnovne šole v Romjanu.

Odprta bo dvakrat tedensko, knjižničarka pa je upokojena učiteljica Nada Tusulin, ki je poučevala na Laškem, dokler so bile tu osnovne šole (in sicer več kot 25 let). Pobuda je vsekakor hvalevredna, ker posebno mladi, ki obiskujejo tam šolo, lahko izberejo med skoraj 600 slovenskimi knjigami kako lepo in prijetno možnost za branje slovenske besede.

V nedeljo, 5. junija, pa so v Ronkah odprli nove prostore Javnega večnamenskega kulturnega centra, kjer deluje tudi posvetovalna komisija za slovenska vprašanja. Ta je letos organizirala Prešernov dan ter razne pobude za Italijane, da spoznajo slovenski svet. Tako so povabili 10. junija časnikarja Marka Waltritscha, ki bo predstavil v Trziču svojo knjigo o vlogi, ki so jo imele v zadnjem stoletju slovenske zadrage ter posojilnice v razvoju goriškega prebivalstva.

Glede ovrednotenja Slovencev tega področja bodo še važna tri družabna srečanja. Prvo, ki bo 12. junija, je namenjeno šoli in vrtcu, ki organizira zaključno šolsko prireditev v prostorih pri kinu Excelsior. Povabljeni so tudi otroci iz Doberdoba in predstavniki osnovne šole v Novi Gorici.

Drugi pa je namenjen občinskemu posvetu o ustanovitvi kulturnega društva, ki bi skušal »povezovati« vse slovenske komponente v Ronkah. Srečanje bo v sejni dvorani na županstvu dne 17. junija ob 20.30.

Dne 19. junija bo pa romanje na Staro Goro in izlet po Benečiji, ki ga organizira slovenska verska skupnost na Laškem.

Naj bo znano še to, da sodeluje v Gorici v slovenskem odbojarskem turnirju tudi tukajšnje društvo Iskra in da v prihodnjih občinskih volitvah kandidirajo trije Slovenci, ki bodo predstavljali in »brnili« vse Slovence v Ronkah. Dva sta v levičarskih strankah, ena pa na listi krščanske demokracije kot neodvisna kandidatka.

Karlo Mucci

Seja občinskega sveta v Števerjanu

V torek, 31. maja 1983, se je sestal števerjanski občinski svet, pod predsedstvom župana Stanislava Klanjščka. Ob prisotnosti skoro vseh svetovalcev ter občinskega tajnika, je svet sprejel nekatere sklepe, in sicer tokrat finančnega značaja, kakor na primer določitev prispevka L. 10.000 ki ga bodo mesečno prispevali starši za šolsko kuhinjo na vsakega učenca, ter davek na stanovanjske hiše (izključena so kmečka in delavska stanovanja) v višini 20% na katastrsko vrednost. Ti ukrepi so bili nujni, ker tako zahteva finančni zakon, ki ga je izglasoval parlament kot eno zadnjih ukrepov za izravnavo občinskih financ. Ako bi občina ne sprejela teh ukrepov, bi ne bila deležna prispevka s strani države za vsoto 13% več od prispevka lanskega leta (to zaradi inflacije), kar bi občino stalo v številkah približno trideset milijonov. Ker si deficitarne občine ne morejo dovoliti, da bi izrabile vseh sredstev, ki jih država daje na razpolago, sta bila zgornja ukrepa sprejeta soglasno.

Nadaljnja točka dnevnega reda je bila sprejetje proračuna za tekoče leto. Odbornik za finance Ciril Terpin, ki je poročal o proračunu, je pojasnil, da je zakon in navodila za preračun dobila občina šele v maju, in tako je komaj utegnila pripraviti ta dokument do 31. maja, ki je zadnji rok za odobritev proračunov. Dohodkov bo imela občina v tekočem letu 1.033.110.477 lir, in prav tako izdatkov, ki so bili takole porazdeljeni:

Javna uprava	141.531.577
Šolstvo in kultura	133.162.666
Socialno področje	25.742.874
Javne usluge in ceste	19.658.519
Ekonomsko področje	7.528.548
Javna dela	512.899.057
Posojila — žiro računi ter nedeljivi stroški	192.587.236

Proračun je bil sprejet ob vzdržanju manjšine. Svet je nato določil nagrado županu, odbornikom ter sejnino svetovalcem, in sicer v mejah zakona.

Poravnajte naročnino!

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Krožek »Virgil Šček« pred izidom nove knjige o Trstu

Krožek za družbena vprašanja »Virgil Šček« iz Trsta, ki je leta 1980 izdal v ciklostilirani, a prikupni obliki publikacijo dr. Nadje Maganja o nastanku samostojnega slovenskega političnega gibanja v Trstu v letih 1945-1949, je pripravil zdaj v podobni obliki publikacijo, ki proučuje, kako se je slovensko samostojno politično nastopanje razvijalo v naslednjem obdobju, in sicer v Trstu od leta 1949 do 1952.

Študijo je napisal dr. Aleš Breclj. Na voljo pa bo že čez nekaj dni v lepi opremi Edija Žerjala in z uvodno besedo predsednika krožka »Šček« dr. Rafka Dolharja.

Tako kot prej omenjena publikacija o Trstu v letih 1945-1949 je tudi nova knjiga sad diplomске disertacije. Dr. Aleš Breclj jo je branil 1. marca lani na tržaški leposlovni fakulteti in dosegel najvišjo oceno in pohvalo. Diplomiral pa je pri zgodovinarju prof. Jožetu Pirjevču.

Študija je objavljena v obliki in jeziku, kot je nastala, torej v italijanščini, v uvodu pa dr. Dolhar izraža upanje, da bi se našla pot tako za prejšnjo kot za to publikacijo, da izideta tudi v slovenščini, ker sta pomemben doprinos k spoznavanju naše polpretekle zgodovine, na kateri temelji marsikaj tega, kar je še med nami.

Brecljevo delo obravnava politični razvoj med Slovenci od prvih povojnih volitev v Trstu leta 1949 do drugih občinskih volitev leta 1952. Pri tem osvetljuje tudi razmere, ki so v

okoliških občinah privedle do skupnega nastopa vseh slovenskih političnih skupin združenih zaradi novega volivnega reda, da bi se uprle premoči kominformistov.

Ob tem pa so seveda opisi politike ZVU, razvoja posameznih skupin (Slovenske demokratske zveze, Slovenske krščansko-socialne zveze in Skupine neodvisnih) in boja za narodne pravice.

—o—

7. TABOR ZAMEJSKE MLADINE

Mladinski sekciji Slovenske skupnosti v Gorici in Trstu pripravljata skupno s Slovensko koroško zvezo iz Celovca **7. tabor zamejske mladine**. Gre za tradicionalno srečanje mladih, ki si želijo skupno razgovoriti, pripraviti skupni kulturni spored in v prijateljskem ozračju obravnavati politična in kulturna vprašanja slovenskih skupnosti v Italiji in Avstriji. Skupno geslo tabora bo zato upravičeno »**Za večje sodelovanje med mladimi zamejskimi Slovenci!**«

To bo namreč naslov okrogle mize, s katero se bo dopoldne v **soboto, 18. junija**, začel tabor v **Števerjanu**. Razpravljalci iz treh pokrajin bodo obravnavali konkretne prijeme za boljše sodelovanje na političnem, kulturnem, športnem in drugih področjih.

Ob 17. uri bo »Med borovci« kulturni spored, ki ga bodo oblikovali ansambli in nastopajoči iz treh pokrajin. Zvečer bo prosta zabava ob zvokih priznanega ansambla.

Kuniko Nagata v Gradežu

Violinistka Kuniko Nagata, druga na mednarodnem natečaju »Nagrada Rodolfo Lipizer«, je nastopila 2. junija v kongresni palači v Gradežu, ob mednarodnem simpoziju zdravnikov. Recital je organizirala Avtonomna ustanova za zdravljenje, bivanje in turizem iz Gradeža v sodelovanju s kulturnim društvom »Lipizer« iz Gorice.

Bach in Paganini sta s svojimi skladbami za samo violino bila center celotnega programa, saj je le malo skladateljev, ki bi bili komponirali za samo violino in le malo izvajalcev, ki si upajo nastopiti s tako težavnim programom, ki zahteva res izredno tehnično znanje.

Japonska umetnica je odigrala Bachovo Drugo sonato za violino v a-molu, »Ciaccono« iz drugega dela v D-duru št. 2, kjer je poleg svojih že poznanih vrlin v interpretaciji popolnoma uspešna podati Bachovo skoraj polifonično violinsko izražanje. Zelo temperamentna je bila tudi izvedba Paganinijevih Kapric št. 5, 9, 21, 24, ki so tudi občinstvu izredno ugajali.

Na ponovne zahteve ponovitve je Kuniko Nagata zaigrala še prelepo skladbo neznanega japonskega skladatelja »Sakura, Sakura« in angleško pesem »Song of London dery«.

Komentar in napovedovanje sta izvedli v italijanščini Patrizia Nicoletti in v nemščini Karin Hensel.

Predsednik kulturnega društva »Lipizer« prof. Qualli je ob koncu nastopa obdaril japonsko umetnico s spominsko sliko goriškega medna-

rodnega natečaja in želel umetnici, da bi s svojo prisotnostjo tudi letos v septembru obogatila drugo izdajo istega natečaja.

E. L.

—o—

NOVICE

Obračun rudniške nesreče v Južni Srbiji znaša 11 smrtnih žrtev in 52 ranjencev. Nesrečo je povzročila eksplozija, menda zaradi vnetja zemeljskega plina. V trenutku nesreče je bilo v jašku 135 rudarjev iz druge večerne izmene. Reševalna akcija je trajala vso noč.

V središču Beirutu je eksplodiral peklenški stroj. Življenje sta izgubila dva izraelska vojaka in neki libanonski policist. Izraelci so takoj uvedli preizkavo.

Vrednost ameriškega dolarja se je na evropskih tržiščih spet okrepila. V Italiji je v sredo kotiranje znašalo 1.527 lir. Dinar pa so v Trstu te dni odkupovali približno po 16, oziroma po 17 lir, prodajali pa približno za točko več.

V Ženevi se je začel nov niz ameriško-sovjetskih pogajanj o medcelinskih raketah START. Ameriški predsednik Reagan je sporočil nova ameriška stališča do teh pogajanj.

Slovenska skupnost na pokrajinskih volitvah

Na Goriškem bodo poleg deželnih in parlamentarnih tudi volitve za obnovo pokrajinskega sveta. Slovenska skupnost se v teh dneh pripravlja na to važno obveznost; do sedaj je bila v pokrajinskem svetu SSK prisotna s svojim predstavnikom, to je z odbornico Marijo Ferletič, ki pa tokrat ne kandidira več za pokrajino, ampak je na drugem mestu na listi SSK za deželni svet. Glavni kandidat za goriški pokrajinski svet je dr. Mirko Špacapan, ki kandidira v okraju Zagraj, Sovodnje, Doberdob, kjer ima SSK največ glasov in je svetovalec dejansko izvoljen v tem volilnem okraju. Jasno je, da mora stranka prejeti tudi zadostno število glasov v celotni pokrajini. Zaradi tega je vodstvo SSK izbralo kandidate v določenih okrožjih, tako da so predstavniki na listi po možnosti iz tistega volilnega okraja in poznani med ljudstvom. SSK se bo v teh dneh predstavila volilcem s svojim programom in svojimi kandidati, ki bodo takole nastopali v posameznih okrožjih:

Gorica I dr. Bernard Špacapan
Gorica II Emil Valentinčič
Gorica III Hadrijan Koršič
Gorica IV Niko Klanjšček
Gorica V Božidar Tabaj
Gorica VI dr. Damjan Paulin
Gorica VII Ciril Koršič
Krmin I Gradimir Gradnik
Krmin II Franc Kenda
Fara/Koprivno Stanislav Klanjšček
Gradišče Roman Di Battista
Gradež I-II Alojz Mužič
Tržič I Igor Černic
Tržič II Mario Breščak
Tržič III Mario Soban
Tržič IV-V Branko Černic
Romans dr. Vladimir Šturm
Zagraj dr. Mirko Špacapan
Ronke I-II dr. Karlo Mučič
Škocjan I Remo Devetak
Škocjan II Benjamin Černic

S TRŽAŠKEGA

KONCERT OB SKLEPU ŠMARNIŠKIH POBOŽNOSTI NA OPČINAH

Na zadnji dan maja sta openska župnija in cerkveni pevski zbor »Sveti Jernej« priredila v župni cerkvi koncert.

Pred razveseljivo velikim številom občinstva, ki je svoje zadovoljstvo pokazalo z navdušenim ploskanjem, so se v prezbitariju zvrstili štirje zbori. Po vrsti so nastopili Otroški in Mladinski zbor »Vesela pomlad«, Ženski zbor »Repentabor« in cerkveni pevski zbor »Sveti Jernej«.

Jedro večera je predstavljala goriška pesnica Ljubka Šorli, ki je svoje misli posvetila Materi božji in predanosti slovenskega naroda Mariji. Podčrtala je tudi veliko bogastvo Marijinih pesmi v naši glasbeni zgodovini.

Koncert je prijetno povezoval Peter Cvelbar, ki je za sklep koncerta povabil prisotne na sodelovanje pri zadnji pesmi »Spet kliče nas venčani maj«.

Volivcem v premislek

▣ nadaljevanje s 3. strani

nih slovenskih komunističnih ali marksističnih zaveznikov. Gre za nezaupanje, ki prav gotovo ni sad bolne domišljije ali patološke značajske zaprtosti. Kot je goriški slovenski tednik Katoliški glas že večkrat dovolj zgovorno in jasno zapisal, gre za nezaupanje, ki ga utemeljujejo številne grenke izkušnje tudi iz naše preteklosti, začeni z raznimi Dolomitskimi izjavami. Toda uprašati se moramo, ali je res komunistično gibanje, vsaj tam, kjer se lahko svobodno razvija in izraža kot npr. v Italiji, še vedno tako korenito in odločno nepluralistično usmerjeno kot v Stalinovih časih in kot je sicer tudi zahteval cinično zahrbtni leninistični makiavelizem? Komunistična partija Italije, katere člani naši komunisti pač so, že dalj časa razglasa Zahodu, da je njena spreobrnitev v politični pluralizem že povsem gotova, kar je v resnici na lju-bo že skušala dokazati z nekaterimi pogumnimi dejanji v zadnjih letih, ko je, na primer, terorizem v Italiji grozljivo dvigal glavo in ko je sovjetski imperializem svetu odkrival vse razločnejše svoj nečloveški obraz. Ali naj vsemu temu ne verjamemo? Ali se voditelji ostalih političnih strank res krepko motijo v svojih ocenah italijanskega in sploh evropskega komunizma? Ali pa moramo soditi, da ti resnično napredni premiki v svobodnem komunizmu niso niti opazili naših trdih, če že ne poapnelih kraških buč?

Teško je zanesljivo na vse to odgovorjati. In vendar slovenski nekomunisti v Italiji prav gotovo slabo strežejo svoji stvari, če se ob vsem tem samo zapirajo in trpno visijo na svojih stališčih. Ravno v tem pogledu ni Slovenska skupnost zlasti v zadnjih časih nič pomembnega ukrenila in to navzlic dejstvu, da bi moralo biti iskanje čimvečje politične enotnosti Slovencev v Italiji eden njenih najosnovnejših imperativov. Zakaj jim javno ne ponudi kandidature na svojih listah? Ali bi res takšno odpiranje lahko postavilo na kocko pluralistično in demokratično zasnovanost Slovenske skupnosti, kot to izhaja iz pisanja nekaterih člankarjev Katoliškega glasa? Ali ne bi takšno odpiranje takorekoč kompromitiralo prav tako in še bolj integriteto tistih, ki menda niso še povsem odkrili pravilnosti resničnega pluralističnega sodelovanja?

8. Vse trši orehi so z vidika političnega poenotenja Slovencev v Italiji kajpada zunaj Slovenske skupnosti. Eden takšnih orehov je po našem zgrešeno stališče, ki ga žal mnogi še vedno zavzemajo do narodnega vprašanja in še zlasti do vprašanja manjšinske narodne pripadnosti. Znano je; da so za razne univerzalistične politične kulture, ki so se izoblikovale v prejšnjih stoletjih, a ki so še vedno edini kažipot za mnoga današnja tudi levičarska politična gibanja, etnične ali narodnostne razlike zgodovinsko brezperspektivne, nekaj, kar je obsojeno na izginotje v procesu uveljavljanja vse večjih narodnih skupnosti, ki bi morale v zadnji fazi same odmreti, tako da bi naposled človeštvo postalo etnično povsem homogeno. Izhajajoč iz takšnega gledanja, je seveda politika izrazito narodno-

obrambnih političnih organizacij, kakršna je Slovenska skupnost, dobesedno nazadnjaška, ker sili v etnično razdrobljenost, ki naj bi bila značilna le za pretekle zgodovinske dobe. Etnične razlike bi bilo treba s tega vidika le prenašati kot vse, s čimer še ni pometel napredek, in kvečjemu izkoristiti v druge namene.

9. Gledanje, ki smo ga v glavnih obri-sih podali, je zagotovo zgrešeno ali vsaj nedopustno površno. Res je sicer, da postaja v procesu planetarizacije, ki ga prinaša industrijsko-tehnološka civilizacija, usoda vsakega naroda in še bolj manjšinskih narodnih skupnosti čedalje tesneje povezana z usodo vseh ostalih na gospodarskem, tehnološkem, kulturnem in še drugih področjih. Toda na malodane vseh področjih človeškega življenja prihaja zadnje čase tudi do spoznanja, da so najbolj učinkoviti in življenjski tisti sistemi, katerih posamezni deli, tudi majhni in najmanjši, odigravajo neko relativno ustvarjalno, originalno vlogo. To pa se jasno kaže tudi na etničnem področju. Res je sicer, da se danes uveljavljajo nekakšne nadnarodne etnične zavesti, kot je npr. evropejstvo, da se v praksi in čedalje bolj množično uveljavljajo nekakšni univerzalni jeziki, kot je npr. angleščina. Toda ali je to tudi vse? Kako naj si potem razlagamo današnje nezadržno prebujanje zatrtih narodov in narodnosti v najrazvitejših predelih sveta, kot so npr. v Evropi I'urani, Retoromani, Ladin-ci, Provansalci, Korzičani, Bretonci, Valežani, Skoti, Irci, Katalonci, Baski, Frizijci itd.? Kako naj si razlagamo današnje in nedavno še povsem nepredvidljivo ovrednotenje narečij? Ali je vse to le krik umirajoče preteklosti? Ali je današnje včasih celo umetno oživljanje etničnih posebno-

sti res samo nazadnjaška blodnja? Ne gre raje za izraz neke globoke potrebe, recimo, po otipljivi človeški istovetnosti, ki je bržkone tudi v bodoče ne bodo mogli zdraviti z ohlapnimi kozmopolitskimi recepti? In ni ta potreba po otipljivi istovetnosti prav tako zakonit otrok industrijsko-tehnološke civilizacije, kot je sicer seveda tudi potreba po vse obsežnejšem povezovanju in usklajevanju?

10. Naši politiki, ki hodijo po poti slovenskega političnega vključevanja v italijanske politične stranke, bodo seveda lahko odvrnili, da jim je vse to prav dobro znano in da je njihova politika najbolj logična in učinkovita posledica tega spoznanja, in da je prav sodelovanje z večinskimi demokratičnimi silami edino plodno in koristno za našo narodno skupnost.

Pa začnimo z logiko. Koliko lahko sodeluješ z nekom, če te pravzaprav nikjer ni? Ali namreč sploh lahko govorimo o obstoju slovenske politike v političnih sistemih, kot je italijanski, če je Slovenci ne zmoremo samostojno oblikovati ter izražati preko samostojne stranke? Sodelovanje med narodi predpostavlja tudi na političnem področju, da narodi pač obstajajo in kot taki nastopajo. In to tudi tedaj, ko gre za sodelovanje med večinskim in manjšinskim narodom. V nasprotnem primeru bi morali veliko bolj dosledno govoriti o kolonializmu, imperializmu in podobnem.

11. Seveda se tu postavlja resno vprašanje. Kaj ima, kot pravimo, prednost, ali narodna pripadnost ali ideološka usmerjenost? Kako je mogoče to dvojje pravilno usklajati? Upoštevajoč značilnosti naše politične stvarnosti, naj v odgovor samo opozorimo na nekatera dognanja, do katerih že dalj časa prihaja takoimenovano mednarodno delavsko gibanje zlasti tam, kjer se lahko kolikortoliko svobodno razvija in izraža. Znano je v tej zvezi in da-

dalje na 8. strani ▣

SSO o »Kulturnih dnevih« in volitvah

Svet slovenskih organizacij je na svoji zadnji seji v sredo, 1. junija, obravnaval politični položaj pred volitvami in ocenil rezultate Kulturnih dni v Ljubljani.

Glede bližnjih političnih in upravnih volitev je glavni odbor SSO ugotovil, da iz zapletenega političnega položaja pozitivno prihaja na dan načelno stališče slovenske stranke, ki si je znala tudi tokrat zagotoviti aktivno mesto v volilnem boju in to na vseh ravneh. Potrditev načela samostojnega političnega nastopanja Slovencev v Italiji je jamstvo za naše bodoče življenje in razvoj. V tem smislu SSO poziva vse komponente slovenskega javnega življenja, naj se čimbolj zavzamejo, da bo v okviru demokratičnega boja zagotovljena prisotnost slovenskih zastopnikov v javnoupornih telesih.

Glavni odbor SSO je izrekel pozitivno oceno o enotnem nastopu vseh kulturnih komponent zamejstva v Cankarjevem domu v Ljubljani. SSO meni, da so štiridnevne prireditve — kljub pomanjkljivostim bi bile zasluile boljši obisk ljubljanskega občinstva — opravile koristno nalogo v seznanjanju slovenske javnosti s kulturnim snovanjem in ustvarjalnostjo naše manj-

šine. S tem enotnim nastopom v slovenskem glavnem mestu, ki je do sedaj prvi v vsem povojnem času, je bil storjen izviren korak k ovrednotenju širšega slovenskega nacionalnega prostora tako glede kulture kot tudi glede širše problematike, ki bi zaslužila še več pozornosti. Glavni odbor SSO pa ne more mimo geste, ki je vendarle vrgla madež na celotno pobudo, ko je ljubljanski organizator svojevoljno in neupravičeno odstranil iz knjižne in časopisne razstave dela tržaških pisateljev Beličiča in Jeze ter goriški tednik Katoliški glas. Glavni odbor SSO obsoja to neutemeljeno dejanje, do katerega je prišlo na zadnji dan razstave in ne sprejema argumentov, ki so jih organizatorji navedli v svojem zapoznelem opravičilu. To ni bilo v duhu pluralističnega načela, ki je vendarle prevevalo nastope v Cankarjevem domu vključno do okrogle mize, ki je vzbudila veliko pozornosti.

Splošna ocena tega prvega skupnega nastopa je vsekakor pozitivna. SSO meni, da bi ne smelo ostati pri enkratnem dejanju, saj bo to izkustvo ob minimalni do-bri volji prispevalo k jasnejšim odnosom med matico in manjšino.

PISMA UREDNIŠTVU

Spoštovani gospod urednik!

Zelo pozorno sem prejšnji teden prebral v Vašem listu poročilo o poteku kulturnih dni v Ljubljani, posebno še o okrogli mizi, pri kateri sem sodeloval. Razumljivo je, da v tako strnjem poročilu, kakor ste ga objavili, niste mogli nakazati vsebine vseh posegov pri ponedeljkovi okrogli mizi. Vendar iz članka bi kdo lahko utegnil sklepati, da je bil moj poseg izključno o kulturnem deležu emigrantov v povojnem Trstu (šolstvo, učbeniki, radio...), kar pa ne odgovarja resnici. Mimogrede: ne drži trditev v članku, ki ste ga objavili, da se problem emigrantov v Trstu ne tiče zamejstva. Sam članek namreč piše, da gre za »zasluge na področju šolstva in prosvete v zamejstvu«. Torej se tiče zamejstva. In še kako! Toda o tem je ob okrogli mizi v Ljubljani steklo že dovolj besed.

Moj poseg o enotnem kulturnem prostoru in o pluralizmu slovenske kulture v zamejstvu je kolikor mogoče obširno obravnaval predvsem tisti del slovenske kulture pri nas, ki živi že vso povojno dobo brez sredstev, brez podpor matice in brez plačanih urednikov. Naštel sem Mladiko (ki izhaja že 27. leto), Most (ki izhaja že 19. leto), Zaliv (17. leto), knjige Goriške Mohorjeve družbe itd. Poudaril sem, da ta kultura ne najde odmeva v sredstvih javnega obveščanja v matici, kaj šele da bi se tam lahko ponujala. Omenil sem primer, kako si celo knjižnice inštitutov v Sloveniji ne morejo svobodno naročiti Slovenskega primorskega biografskega leksikona (glej Rozmanov članek v Naših razgledih!). Vsa ta živa kultura nastaja s prostovoljnimi delom, ne finasira je nihče in ne bremeni matice niti za en dinar. Predlagal sem, naj bi zato tudi matica uredila te probleme

tako kot italijanski parlament, ki je z zakonom določil sklad, namenjen za kulturno dejavnost in zaščito kulturne dediščine Italijanov v Istri.

Govoril sem nato o institucijah, kot so gledališče, dnevnik, knjižnice. Te bi ne smele biti monopol ene same svetovnonazorske skupine, ker morajo služiti kulturi vseh Slovencev v Italiji in ta kultura je pluralistična.

Ozka ideološka podpora matice (in ne samo materialna) škodi ne samo slovenski kulturi, ampak slovenstvu sploh. Tu bi lahko načeli razpravo o podpori vključevanju v italijanske stranke — sem izjavil — a to bi odprlo nove poglavje za razpravo. Vključevanje v italijanske stranke pomeni tiho asimilacijo: slovenstvo ni samo jezik, ni samo kultura. V razpravi sem dodal, da sem pripravljen ob podobni okrogli mizi za te svoje teze prinesiti tudi dokaze. In nič več. Lahko je pisati — kot piše Ace Mermolja v Primorskem dnevniku — da je to volilna propaganda. V resnici gre za vse večje probleme kot za nekaj glasov kaki italijanski stranki ali Slovenski skupnosti.

Ceprav se je — ne po moji krivdi — diskusija precej dolgo vlekla okrog vprašanja kulturnega dela emigrantov v prvem povojnem Trstu, je moj poseg obravnaval predvsem druge točke okrog enotnega kulturnega prostora, ki so gotovo pomembnejše za življenje slovenske manjšine v Italiji, vsekakor pa aktualnejše. Zakaj se pogovor ob okrogli mizi ni usmeril predvsem k tem vprašanjem, ne vem.

Marij Maver

—o—

DAROVİ IN PRISPEVKI

Dr. Darko Cerkvenc iz Vidma je daroval 20.000 lir v tiskovni sklad N.L.

AMERIŠKA ŠTUDIJA O HIBAH V SOVJETSKI VOJSKI

Zavod za strateške in mednarodne študije z ameriške univerze v Georgetownu je objavil študijo vojaškega izvedenca Kochburna o sestavi in pripravljenosti sovjetske vojske. Iz knjige je razvidno, da kaže sovjetska armada, svoji presunljivi moči navkljub, znatne hibe in notranje probleme. Sovjetsko tehnološko izpopolnjeno orožje od letal do podmornic in raket je po kakovosti slabše od ameriškega. Poleg tega pisec poudarja, da je poprečne pripravljenosti in izvežbanosti znatno nižje od ameriških čet.

V knjigi je nadalje poudarjeno dejstvo, da sestavljajo sovjetsko vojsko vojaki, ki izhajajo iz kakih 90 etničnih in verskih skupin, kar povzroča znatno trenje. Raven izobrazbe vojakov, ki prihajajo iz muslimanskih republik osrednje Azije, je zelo nizka in številni vojaki ne razumejo rusščine, kar povzroča hude težave. Vojaki iz osrednjeazijskih republik so v glavnem vključeni v logistične oddelke, ki skrbijo za servise v vojski. Računajo, da krije te službe 80% vojakov, ki pripadajo uzbeškimi in kazaškimi narodnostnim skupnostim. Po drugi strani predstavljajo vojaki slovenskega izvora 80% bojnih enot; gre za Ruse, Beloruse in Ukrajince. Razmerje med Slovani in neslovani v sovjetski armadi pa se bo nujno spremenilo v korist neslovanov v prihodnjih letih zaradi močnega padca rodnosti med slovenskim prebivalstvom Sovjetske zveze.

Knjiga objavlja dalje podatke o primerih nediscipliniranosti v sovjetskih vojaških oddelkih poleg rasnega sovraštva in razširjenega alkoholizma.

VOLIVCEM V PREMISLEK

■ nadaljevanje s 7. strani

nes že precej uveljavljeno načelo o »narodnih poteh v socializmu«, ki se seveda izraža v številnih otipljivejših političnih stališčih, kot so npr. stališča, da je izvažanje socializma nemogoče, da je umešavanje v notranje zadeve drugih narodov nesprejemljivo, da morajo biti narodi v gradnji socializma resnično suvereni ipd.

V vsem tem je očitno poudarjanje narodnosti pred socializmom. Razume se, da se ob vprašanju manjšinskih narodnih skupnosti lahko pojavijo nadaljnji delikatni problemi, za katere si je zgrešeno umišljati, da obstajajo preproste in vselej veljavne rešitve. In vendar, če bi vzeli načelo o »narodnih poteh v socializmu« resna načela, potem bi moralo biti tudi jasno, kako bi morali tisti, ki se sklicujejo na socializem, skušati usklajati svojo narodno pripadnost s svojo ideološko usmerjenostjo. In dejansko gre marsikje razvoj v to smer. Pomislimo samo na jugoslovanske narode in narodnosti, pa tudi npr. na katalonske, baskovske, severnoirske in še druge komuniste ali socialiste.

Če je ta ugotovitev pravilna in če jo skušamo posplošeno prenesti v našo politično stvarnost, potem ne moremo uvideti, kako naj bi umno reševali vprašanje slovenske politike v Italiji, če ne ravno v smeri, ki smo jo nakazali. Vse to seveda

predpostavlja dosleden pristanek na pravila političnega pluralizma in demokracije nasploh. Po drugi strani pa velja tudi poudariti, da bi takšna rešitev našega političnega vprašanja v Italiji prav gotovo dopuščala in na nek način celo resnično omogočala sodelovanje med podobno ideološko usmerjenimi političnimi gibanji manjšinskega in večinskega naroda.

12. Mimo teh dokaj teoretskih razmotrivanj pa se moramo seveda tudi vprašati, ali je doslej bila res učinkovita politika vključevanja v italijanske politične stranke, kot trdijo njeni zagovorniki. V resnici smo na to vprašanje že odgovorili, ko smo uvodoma podali svojo dokaj porazno oceno dosedanje slovenske politike v Italiji. Gre namreč za politiko, ki je v glavnem bila politika vključevanja v italijanske politične stranke, saj se je, kot znano, večina Slovencev doslej pač tako opredeljevala.

Pa vzemimo še konkreten primer. Kakšno je bilo dosedanje delo za zakonsko zaščito naše narodne skupnosti obeh italijanskih političnih strank, v kateri se narodnostno osveščeni Slovenci najbolj številno vključujemo? Znano je, da Komunistična partija Italije vseskozi globoko pogojuje italijansko zakonodajno dejavnost. Zakaj ni v našem primeru nič odločnejšega ukrenila? Socialistična stranka Italije je,

kot znano, že dolga leta na vladi in je že nešteto krat slovenskim volivcem obljubila, da bo brez nadaljnje vključila rešitev naših narodnih vprašanj v vladne programe. Koliko se je teh obljub držala pa menda bi moralo biti vsem očitno. Prav Socialistična stranka Italije bi morala tudi sicer biti dovolj zgovoren primer, kako simplistično si je misliti, da lahko neka stranka, ki zakonito izraža in brani interese večinskega naroda, popolno izraža in brani tudi koristi manjšinskega naroda.

13. Ob sklepu naj povemo, da se dobro zavedamo skorajda fantastičnega prizvoka tega pisanja. Toda to prej kot na kaj drugega kaže, da pač nismo vajeni nekoliko globlje in pogumno razmišljati o svojih političnih problemih. Vprašujemo se tudi, ali se bodo naši politiki znali dostojno lotiti predvsem kopice vprašanj, ki smo jih skušali odpreti. Predvolilnim peresom se seveda že vnaprej zahvaljujemo za morebitno pozornost in jim toplo priporočamo, naj si kar prihranijo črnilo. Slovenske volivce pa želimo predvsem opozoriti na puhlost tiste volilne propagande, ki jih vabi, naj mirne duše zaupajo svoj glas vsaki listi in vsakemu kandidatu, ki vsaj malo diši ali smrdi po slovensko. Kot da bi si Slovenci nikakor ne mogli delati škode! Ali ni že čas, da nekoliko umneje pristopimo k politiki in uzremo, da ni vsaka slovenska politika že dobra politika in da ni vsak slovenski kandidat že dober slovenski politik?

n j